

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

140:1 • 2020

Den historiografiska revolutionen 1960–1990

Genmäle till Marja Jalava

ROLF TORSTENDAHL*

Uppsala universitet

När jag läste professor Marja Jalavas recension i *Historisk tidskrift* 2019:3¹ av min bok *Den historiografiska revolutionen 1960–1990* (2017) blev jag förbluffad. Efter en inledning, som tycks innebära att den historiografiska revolutionen är ett lättviktigt ämne i förhållande till den feministiska rörelsen, den sexuella revolutionen och konsumtionssamhällets uppkomst, vilkas intresse jag aldrig har bestridit vare sig i denna bok eller annars, ägnar hon en tredjedel av recensionen åt att referera bokens andra kapitel, som ger en bakgrund och översiktligt behandlar tiden före 1960.

Recensenten har däremot lyckats undgå att över huvud taget nämna det, som jag i såväl inledning som avslutning betonar som huvudtemat i boken: framväxten 1960–1990 i Västeuropa och Nordamerika av fyra perspektiv som blev riktlinjer för vad som var fruktbara frågeställningar i historia, och som kom att överskugga den inriktning som tidigare dominerat historieskrivningen där. Man sökte ny kunskap inom dessa perspektiv – socialhistoria, mikrohistoria, genushistoria och globalhistoria – och tagna tillsammans som nya fruktbarhetskriterier gav de upphov till en revolution av historieforskningen. Detta tema utvecklas i kapitel 3–6. Om man inte nämner denna huvudtes i min bok ger man inte läsarna av recensionen någon chans att förstå bokens poäng.

Att recensenten gör mig till talesman för ett ”svenskt” perspektiv, därför att jag för in svenska exempel – för svenska studenters skull – i en generell ram som jag tidigare utvecklat i *The Rise and Propagation*

* Professor emeritus i historia

1. *Historisk tidskrift* 139:3 (2019) s. 615–617.

of *Historical Professionalism*,² fann jag irriterande missvisande, och att hon triumferande påpekar, att jag inte nämnt det norska institutet för komparativ forskning om mänsklig kultur från 1922, visar att hon inte förstått att jag skiljer mellan dominanta perspektiv och enskilda nedslag av nya tankar.

Kort sagt, vad jag saknar är en vilja att förstå vad min bok går ut på och faktiskt handlar om. Utan en sådan vilja bör man kanske inte åta sig att vara recensent. Argument mot en boks innehåll måste vara grundade på vad boken faktiskt ger uttryck för.

2. Rolf Torstendahl, *The Rise and Propagation of Historical Professionalism* (New York & London 2015).